

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

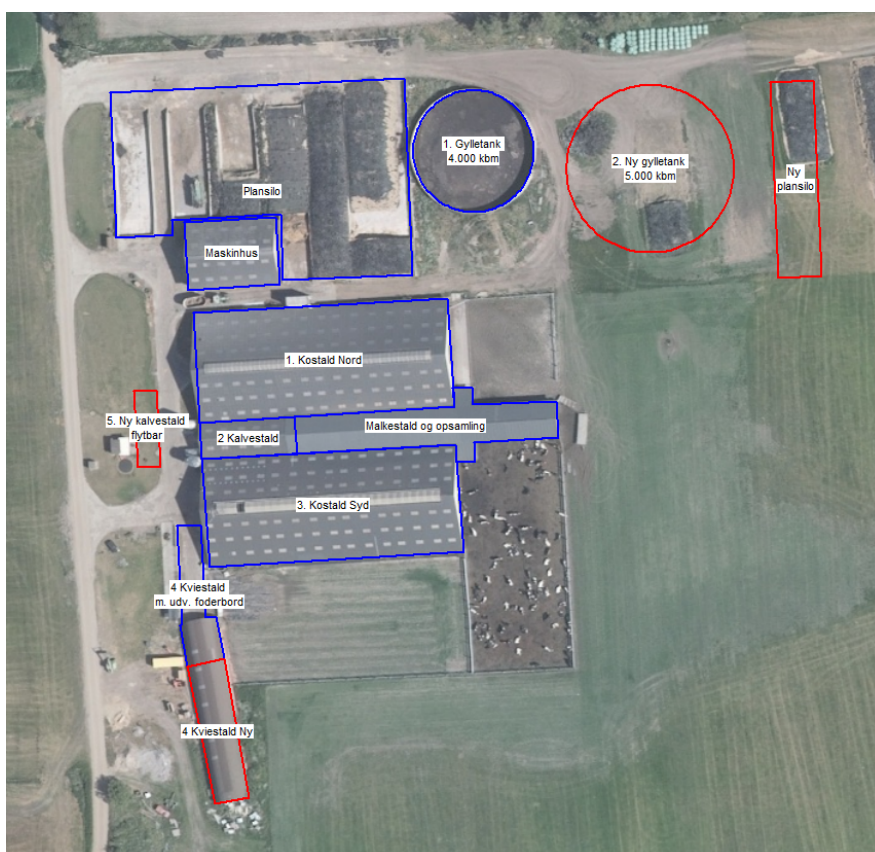
Høgsbrovej 4, 6780 Skærbæk

v. Johannes Frederik Hekman

Udvidelse af produktionsareal i eksisterende kviestald, opstilling af flytbar hytte til kalve samt etablering af ny plansilo.

Skema 229318 i Husdyrgodkendelse.dk

Indsendt 4. februar 2022

Datablad

Ansøger og ejer	Johannes Frederik Hekman Nørrerad 7 6780 Skærbæk
	Kontaktperson på miljø sagen: Johannes Frederik Hekman Mobil: 51543162 Mail: hekmanfrik@hotmail.com
Husdyrbrugets adresse	Høgsbrovej 4, 6780 Skærbæk
CVR-nummer	25391985
CHR-nummer	50654
Kommune	Tønder Kommune
Ejendomsnummer	5500010205
Matrikel-nr.	710 - Rejsby Ejerlav, Rejsby m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ansøger driver ikke andre husdyrbrug
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningskema	229318
Konsulent	KHL CVR-nr.: 21111511 Lars Schmidt, las@khl.dk , 2013 3325 Lene Egtved Andersen, lea@khl.dk , 7634 1788

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Høgsbrovej 4. Det ansøgte omfatter en udvidelse af produktionsarealet i den eksisterende kviestald, opstilling af en flytbar hytte til kalve samt etablering af en ny gylletank samt ny plansilo.

Produktionen er ikke et IE-brug, da det er en malkekvægsproduktion.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved en udvidelse og ændring af produktionsarealet.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	2
Forord	3
1. Indledning	5
2. Ikke-teknisk resume	6
3. Miljøtekniske redegørelse	8
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget</i>	8
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde</i>	12
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug</i>	12
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed</i>	12
3.4.1 <i>Generelle afstandskrav</i>	15
3.4.2 <i>Bilag IV arter</i>	15
3.5 <i>Ammoniakemission og -deposition</i>	16
3.5.1 <i>Naturpunkter</i>	16
3.6 <i>Lugtmission</i>	16
3.7 <i>Øvrige emissioner og gener</i>	17
3.7.1 <i>Støj</i>	17
3.7.2 <i>Støv</i>	18
3.7.3 <i>Lys</i>	19
3.7.4 <i>Skadedyr</i>	19
3.7.5 <i>Transporter</i>	19
3.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer</i>	20
3.8.1 <i>Spildevand</i>	20
3.8.2 <i>Olie- og kemikalier</i>	21
3.8.3 <i>Vand- og energiforbrug</i>	21
3.8.4 <i>Foder</i>	22
3.9 <i>BAT-Ammoniakemission</i>	22
3.10 <i>Grænseoverskridende virkninger</i>	24
3.11 <i>Påvirkning af jordarealer og jordbund</i>	24
3.12 <i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</i>	24
3.13 <i>Alternative løsninger</i>	24
3.14 <i>Samspelet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5</i>	24
3.15 <i>Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6</i>	25
3.16 <i>Oplysninger om konsulenten</i>	25
4. Konklusion	25

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer konsekvenserne ved en udvidelse af produktionsarealet fra 3.810 kvm til 4.351 kvm, en udvidelse på i alt 541 kvm samt udvidelse af overfladearealet på gødningsopbevaringsanlæg med 1.739 kvm.

Der er afsøgt alternative placeringer af plansiloen og gylletanken. De valgte placeringer er valgt som de mest hensigtsmæssige både ift. landskab og den interne logistik.

Produktionsarealer er opgjort ud fra fysisk opmåling foretaget af KHL i samarbejde med ansøger.

2. Ikke-teknisk resume

Husdyrbruget og produktionsomfang

Ansøgningen omhandler husdyrbruget på Høgsbrovej 4. Husdyrbruget er på nuværende tidspunkt en malkekvægsbesætning med en miljøgodkendelse fra 2012 og senere tillæg fra 2017.

Ejendommen er i dag godkendt til en maksimal produktion på 380 årskøer, 90 kviekalve (0-6 mdr.), 195 kvier (6-25 mdr.) og 200 tyrekalve (40-60 kg).

Ansøgningen er indsendt for at få godkendelse til at kunne producere efter de nye fleksible regler, hvor det er produktionsarealerne der godkendes frem for et vist antal dyr. Pladskrav mv ift. maksimalt antal dyr vil også fremadrettet være reguleret efter dyrevelfærdsloven. Endvidere ansøges der om, at udvide produktionsarealet i den eksisterende rundbuehal samt opstilling af en flytbar hytte til småkalve. Herudover ansøges om at opføre en ny gylletank samt en ny plansilo.

I tillægget fra 2017 er der søgt om etablering af en ny gylletank, som endnu ikke er realiseret. Tillægget bortfalder med denne miljøgodkendelse, så gylletanken indgår derfor igen i denne miljøgodkendelse som en del af det ansøgte.

Kvægbrug er ikke IE-brug, og er dermed ikke omfattet af EU's direktiv om industrielle emissioner.

Landskabelige forhold

De ansøgte anlæg placeres i tilknytning til eksisterende bygninger. Der er afsøgt alternative placeringer for plansiloen samt gylletanken. Men ud fra placeringen af de eksisterende anlæg, fremtidige udvidelsesmuligheder og jordbundsforhold er de valgte placeringer valgt som de mest hensigtsmæssige både ift. landskab og den interne logistik.

Potentielle gener

Da der er tale om en mindre udvidelse af ejendommens produktion, vurderes der kun at være tale om mindre ændringer i lugt, transport, støj mv. fra ejendommen som ikke vil være til væsentlige gene for de omkringboende.

Beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk viser, at krav til lugtgenerafstandene overholdes med en god margin.

Der forventes ikke at ske mærkbare ændringer i støjniveauet fra ejendommen efter udvidelsen for de omkringboende og der vil ikke ske ændringer i tilkørselsforhold.

Fluer og skadedyr vil forsat blive bekæmpet.

Døde dyr vil forsat blive opbevaret overdækket og afhentes af DAKA.

Husdyrgødning

Der produceres gylle og dybstrøelse på ejendommen. Husdyrgødningen afsættes til biogas og der modtages afgasset gylle retur. Gyllen udbringes af maskinstation med gyllevogn med læssekran og slæbeslanger.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med. Ammoniaknedfald kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at

beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle naturtyper overholdes, både totaldepositionskravene til de mest sårbare naturtyper samt mer-depositionskravet til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Der er et fast krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT.

BAT i forhold til ammoniak er overholdt uden yderligere tiltag. Dog er der indregnet, at den gylletank, der er tilladelse til at opføre i marken, vil blive med teltoverdækning.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Der er afsøgt alternative placeringer af gylletanken og plansiloanlægget. Bl.a. på vestsiden af Høgsbrovej. Anlæggene vil med denne placering ikke ligge i tilknytning til de eksisterende bygninger, hvilket ikke vil være hensigtsmæssigt ift. at anlæggende ligger i område med værdifuldt landskab.

Hvis anlæggende placeres længere mod syd end den valgte placering, så vil gyllebeholderen stadig ikke overholde afstandskravet på 100 m til vandløb. Desuden vil denne placering også udelukke den eneste mulighed for at udvide de eksisterende stalde.

En placering syd for de eksisterende anlæg er fravalgt pga. det lavtliggende terræn med høj grundvandsstand.

Placeringen af de nye anlæg vurderes som den mest hensigtsmæssige i forhold til både eksisterende bygninger og i forhold til landskabet og visuelt vil det falde naturligt ind i bygningsmassen.

0-alternativet er at ejendommen drives videre efter vilkårene fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse.

3. Miljøtekniske redegørelse

I dette afsnit beskrives husdyrbruget og det ansøgte samt projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Der er to adresser tilknyttet ejendommen, Høgsbrovej 4 og Nørrerad 7. Produktionsbygninger på Nørrerad 7 er lukket ned, så der ikke længere opstaldes dyr på adressen, men der er en gylletank som stadig er i brug. Bygningssættet på Høgsbrovej 4 er placeret samlet, med de eksisterende stalde, foderlagre og gødningsopbevaringsanlæg.

Produktionsarealet udvides i den eksisterende rundbuehal, 4. Kviestald, hvor den resterende del af hallen indrettes med dybstrøelse. Der ansøges ligeledes om opstilling af en flytbar hytte på ca. 6 x 21 m til småkalve, som også indrettes med dybstrøelse. Herudover ansøges om at etablere en gylletank på 5.000 kbm samt en plansilo på 50 x 11 m.

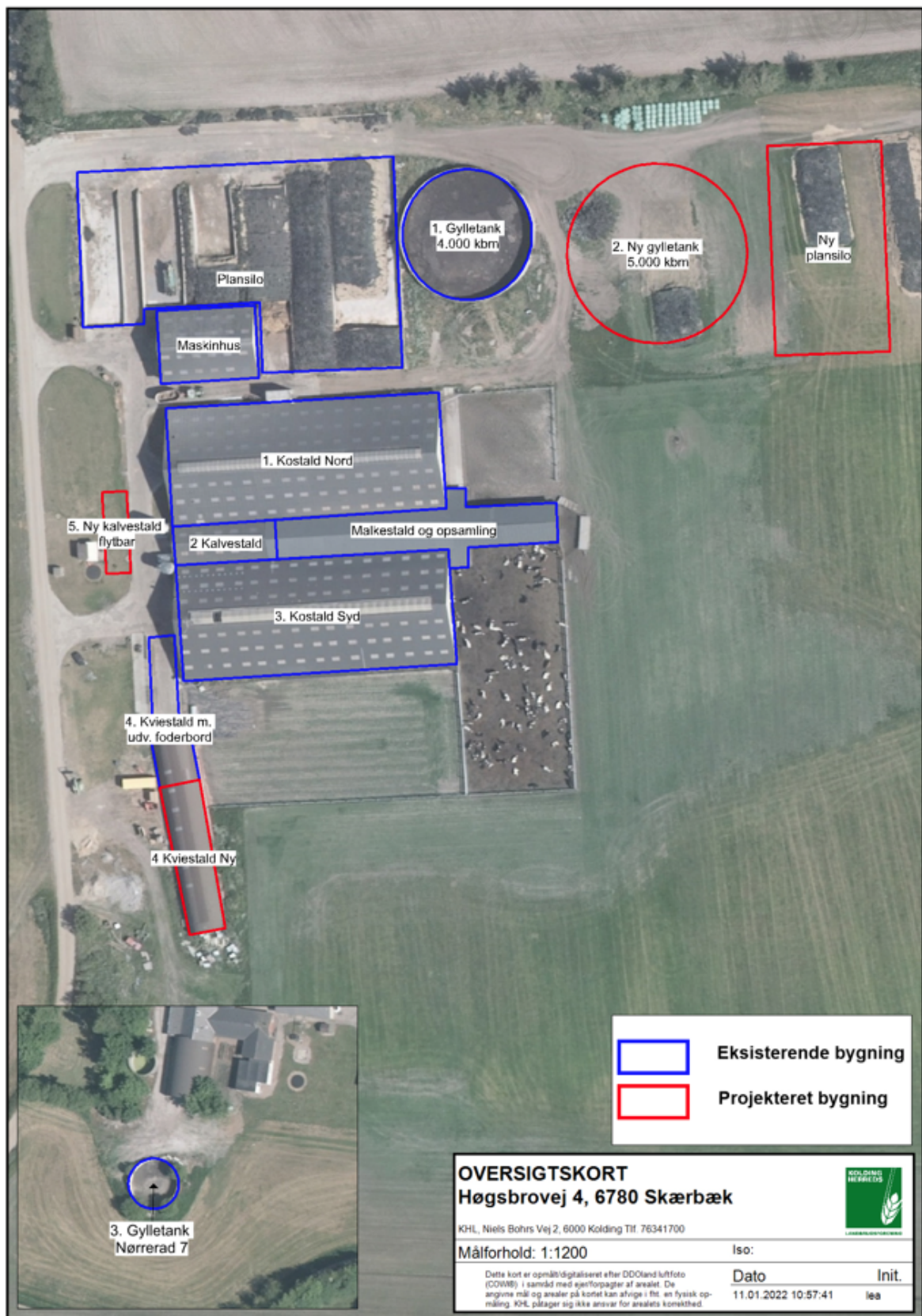
Alle bygninger vil således også fremadrettet ligge i tilknytning til hinanden. Oversigt over anlægget ses på Figur 1.

Det ansøgte indeholder ændringer i produktionsarealet i forhold til nudriften og i forhold til hvordan driften så ud i 2014 (8 års drift). I det ansøgte udvides produktionsarealet fra de nuværende 3.810 kvm til 4.351 kvm, dvs. en samlet udvidelse på 541 kvm. I forhold til 8 års driften, hvor produktionsarealet var på 1.340 kvm er produktionsarealet udvidet med 3.011 kvm.

Placering af produktionsarealer fremgår af figur 2.

Oplysningerne fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i Tabel 1 referer til oversigtskortet.

Figur 1 Oversigt over Høgsbrovej 4

Figur 2 Produktionsarealer på Høgsbrovej 4

Stald	8-års drift (Mgk marts 2009)	Nudrift (Tillæg okt. 2017)	Ansøgt drift
1. Kostald Nord	-	Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse 485 kvm Malkekøer, kvier og stude Sengestald m. fast gulv 530 kvm Malkekøer, kvier og stude Fast dr. gulv m. skraber og ajlefløb 710 kvm	Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse 485 kvm Malkekøer, kvier og stude Sengestald m. fast gulv 530 kvm Malkekøer, kvier og stude Fast dr. gulv m. skraber og ajlefløb 710 kvm
2. Kalvestald	Kalve <6 mdr. Dybstrøelse 135 kvm	Kalve <6 mdr. Dybstrøelse 135 kvm	Kalve <6 mdr. Dybstrøelse 135 kvm
3. Kostald Syd	Malkekøer, kvier og stude Sengestald m. fast gulv 1.205 kvm	Kalve <6 mdr. Dybstrøelse 70 kvm Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse 310 kvm Malkekøer, kvier og stude Sengestald m. fast gulv 520 kvm Malkekøer, kvier og stude Fast dr. gulv m. skraber og ajlefløb 685 kvm	Kalve <6 mdr. Dybstrøelse 70 kvm Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse 310 kvm Malkekøer, kvier og stude Sengestald m. fast gulv 520 kvm Malkekøer, kvier og stude Fast dr. gulv m. skraber og ajlefløb 685 kvm
4. Kviestald	-	Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse 365 kvm	Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse 780 kvm
5. Kalvestald flytbar NY	-	-	Kalve <6 mdr. Dybstrøelse 126 kvm

Tabel 1. Dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Nudriften er beregnet ud fra den nuværende lovlige drift som er angivet i tillægget fra juni 2017, mens 8 års drift tager udgangspunkt i miljøgodkendelsen fra december 2012.

På ejendommen findes to gylletanke samt en plads til opbevaring af dybstrøelse og foderrester og der ansøges om at etablere en ny gyllebeholder. De eksisterende gødningsopbevaringslagre ses på figur 1.

Gyllebeholder	Opførelses år	Kapacitet (m³)	Overfladeareal (m²)	NH₃-effekt
1. Gylletank	2001	4.000	984	-
2. Gylletank (ny)	Ny	5.000	1.739	-
3. Gylletank (Nørrerad)	1986	500	170	-
I alt		9.500 m³	2.893 m²	
Møddingsplads				
Eksisterende møddingsplads	-	Ca. 125	127	-
I alt		Ca. 125 m³	127 m²	

Tabel 2 Opbevaringslagre til husdyrgødning.

Møddingspladsen anvendes hovedsageligt til kalvemøg og foderester, og det vurderes at være tilstrækkelig kapacitet på møddingspladsen.

Både gylle og dybstrøelse afsættes til biogas og afhentes direkte fra stalden. Husdyrgødningen kommer retur som afgasset gylle. Der udspredes omkring 5-6.000 kbm gylle på egne arealer, mens overskydende gylle afsættes til maskinstationen.

Ejendommens eksisterende gylleopbevaringsanlæg ændres ikke i det ansøgte, men der ansøges om en ny gylletank med en kapacitet på 5.000 kbm. Gylletanken på Nørrerad 7 bruges kun som buffertank.

Det vurderes, at der fremadrettet vil være tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af husdyrgødning på ejendommen.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

I det ansøgte udvides produktionsarealet i den eksisterende rundbuehal, 4. Kviestald, med 415 kvm. Arealet indrettes med dybstrøelse.

Der opstilles en flytbar hytte til småkalve, 5. Kalvestald flytbar, som indrettes med dybstrøelse. Hytten vil få et mål på 6 x 21 m. og den vil blive beklædt med grå plastplader. Hytten vil få ensidig taghældning og en højde på ca. 2,6 m.

Der vil blive etableret en gylletank på 5.000 kbm. Gylletanken vil være en standard elementtank og den vil være uden teltoverdækning. Højde over terræn vil være ca. 4 m.

Der vil ligeledes blive etableret en ny plansilo øst for den ansøgte gylletank med en størrelse på ca. 11 x 50 m. Plansiloen vil få afløb til gylletanken. Se bilag 1.

I de øvrige stalde sker der ingen bygningsmæssige ændringer.

Malkestald og opsamlingsplads rengøres efter hver malkning og indgår derfor ikke som produktionsareal.

Det vurderes, at udvidelserne er erhvervmæssig nødvendig og udvidelserne foretages i tilknytning til eksisterende bebyggelse.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøges driver ikke andre husdyrbrug, så der er ikke produktionsmæssig sammenhæng med andre ejendomme.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

Ejendommen ligger i et særligt værdifuldt landbrugsområde. Produktionsanlægget på Høgsbrovej 4 ligger helt eller delvist inden for værdifuldt landskab, område med kulturhistorisk bevaringsværdi, kirkeomgivelse og åbeskyttelseslinje. Se tabel 3.

Af kommuneplanen fremgår det, at hvis det er nødvendigt at placere byggerier eller tekniske anlæg i områder med landskabelig værdi, skal de placeres, udformes og sløres, så der tages særligt hensyn til landskabet.

Påvirkning med støj og lys skal begrænses, og der skal tages hensyn til friluftsjnteresserne.

Af kommuneplanen fremgår det også, at der kun kan opføres bygninger eller anlæg, hvis byggeriet eller anlægget ikke visuelt slører eller forringer indblikket til kirken eller virker forstyrrende på kirkens nære omgivelser.

Af udvendige ændringer omfatter projektet etablering af en ny gylletank på 5.000 kbm, et nyt plansiloanlæg på ca. 550 kvm samt opsætning af en flytbar hytte til småkalve. Gyllebeholderen bliver ca. 4 m høj. Hytten til småkalve vil have en højde på ca. 3 m og væggene i plansiloen vil få en højde på ca. 2 meter. De nye anlæg placeres i tilknytning til eksisterende bygninger og visuelt vil de nye anlæg falde naturligt ind i bygningsmassen, så det fremstår som en helhed.

Umiddelbart nord for anlægget, hvor den nye gyllebeholder og plansiloanlægget etableres, er der en bevoksning og terrænet falder mod syd. Det synsmæssige indtryk fra nord vil derfor ikke ændres væsentligt.

Fra øst og vest vil anlægget heller ikke synes væsentligt ændret, da de nye opføres foran/bagved eksisterende bygninger.

Set fra syd vil den væsentligste ændring være den nye gyllebeholder og plansiloanlægget.

Bevoksningen nord for anlægget danner baggrund for beholderen og siloanlægget.

Udvidelsen vurderes derfor ikke at ville skæmme indkigget/udsynet til anlægsområdet.

Udvidelsen vurderes heller ikke visuelt at kunne sløre eller forringe indblikket til kirken eller virke forstyrrende på kirkens nære omgivelser.

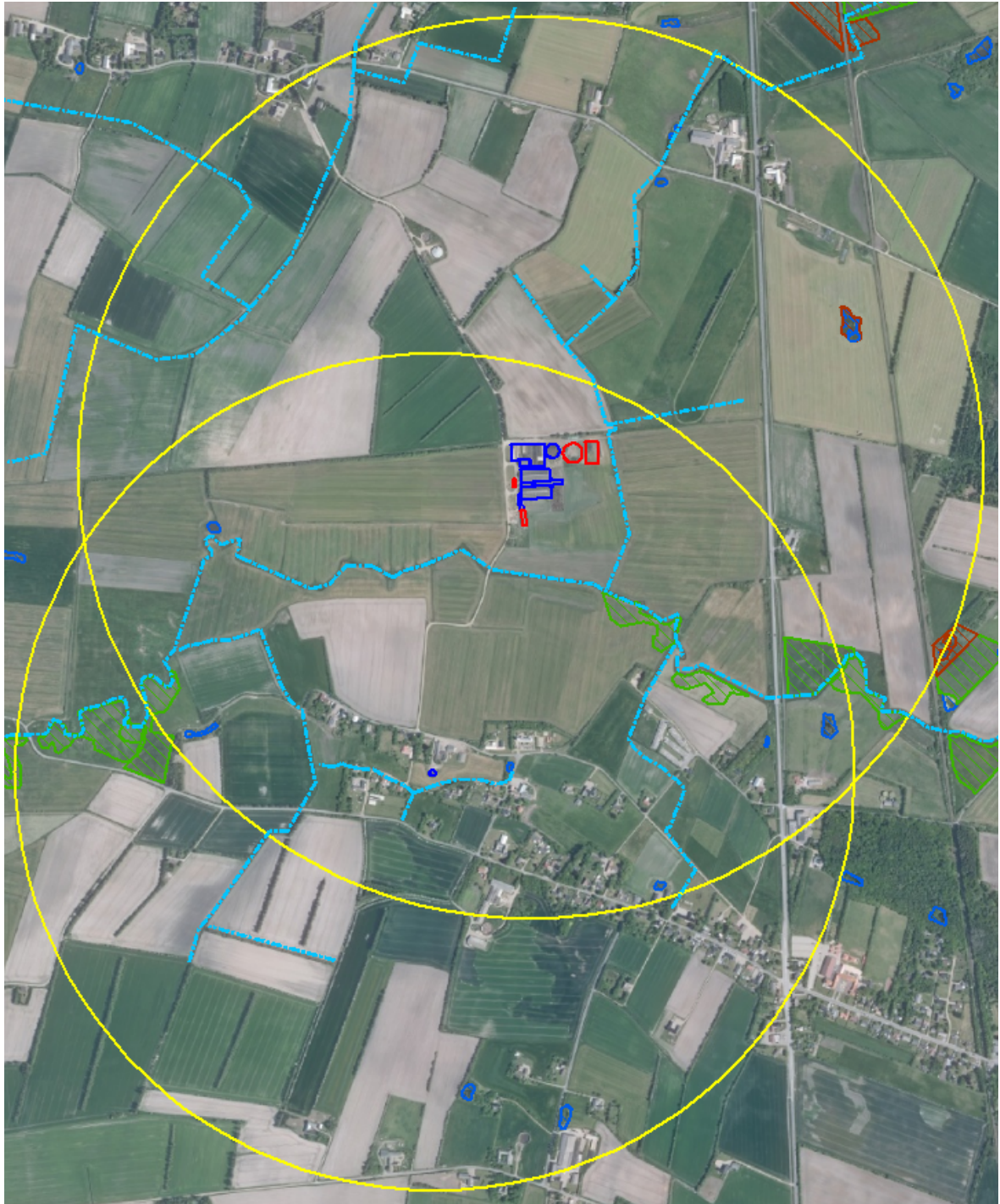
Dette skyldes bl.a. anlægshøjden, terrænforholdene, afstanden, og offentlighedens mulighed for indkig til kirken – f.eks. ved færdsel på veje eller i områder nord for kirken.

Den sydligste del af rundbuehallen er opført indenfor åbeskyttelseslinjen. Da der er tale om en eksisterende bygning er der ingen landskabsmæssige ændringer.

Landskabelige udpegninger	
Naturområder med særlig naturbeskyttelsesværdi	-
Værdifuldt landbrugsområde	Begge adresser ligger inden for særligt værdifuldt landbrugsområde
Økologisk forbindelse	4. Kvistald er delvist beliggende inden for økologisk forbindelse
Områder med landskabelig værdi	Høgsbrovej 4 er beliggende i område med bevaringsværdigt landskab
Uforstyrrede landskaber	Høgsbrovej 4 er beliggende i område med større sammenhængende landskab
Områder med særlig geologisk værdi	-
Rekreative interesseområder	-
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Begge adresser ligger inden for område med kulturhistorisk bevaringsværdi. Kulturarvsareal ca. 135 m syd for Nørrerad 7
Kirkeomgivelse	Begge adresser ligger inden for kirkeomgivelse
Kystnærhedszonen	Ca. 100 m vest for Høgsbrovej 4 og umiddelbart vest for Nørrerad 7
Lavbundsarealer	-
Skovrejsningsområder	Begge adresser ligger i område med uønsket skovrejsning
Fredede områder	Ca. 135 m (Rejsby kirke)
Beskyttede naturarealer (§3)	Se figur 3
Strandbeskyttelseslinje	-
Klitfredningslinje	-

Skovbyggelinje	-
Sø- og å-beskyttelseslinje	4. Kviestald er delvist beliggende inden for å-beskyttelseslinje
Kirkebyggelinje	Gylletanken på Nørrerad 7 er beliggende inden for kirkebyggelinje
Fortidsmindelinje	-
Beskyttede sten- og jorddiger	-

Tabel 3 Landskabelige udpegninger (kilde plandata.dk)

Figur 3 Beskyttet natur (§3) inden for 1.000 m fra ejendommen. Grøn skravering: eng, mørk blå: sø, brun: mose og lys blå streg: vandløb.

3.4.1 Generelle afstandskrav

Afstand til (afstandskrav)	Meter	Afstandskrav overholdt
Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)	Ca. 46 m	Ja
Almene vandforsyningsanlæg (50 m)	> 100 m	Ja
Vandløb (herunder dræn) og søer (15/100 m)	Ca. 30 m (plansilo) Ca. 70 m (gylletank)	Nej
Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)	15 m	Ja
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	> 100 m	Ja
Beboelse på samme ejendom (15 m)	> 100 m	Ja
Naboskel (30 m)	Ca. 13 m (gylletank+plansilo)	Nej
Nabobeboelse (50 m)	Ca. 490 m (Rejsby Landevej 26 – landbrug) Ca. 525 m (Nørrerød 2)	Ja
Eksisterende og fremtidig byzone/sommerhusområde (50 m)	Ca. 3 km (Hviding)	Ja
Områder, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller samlet bebyggelse (50 m)	Ca. 525 m (Nørrerød 2)	Ja

Tabel 4 Afstandskrav jf. Husdyrbruglovens §§ 6 og 8

Afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6 og 8 er alle overholdt på nær afstandskrav til naboskel og vandløb. Gylletanken placeres ca. 13 m fra naboskel og ca. 70 meter fra vandløb og plansiloen placeres ca. 13 m fra naboskel. Der søges hermed om dispensation for de pågældende placeringer. Der har tidligere været givet tilladelse til de pågældende placeringer.

Der er afsøgt alternative placeringer af gylletanken og plansiloanlægget. Bl.a. på vestsiden af Høgsbrovej. Anlæggene vil med denne placering ikke ligge i tilknytning til de eksisterende bygninger, hvilket ikke vil være hensigtsmæssigt ift. at anlæggende ligger i område med værdifuldt landskab.

Hvis anlæggende placeres længere mod syd end den valgte placering, så vil gyllebeholderen stadig ikke overholde afstandskravet på 100 m til vandløb. Desuden vil denne placering også udelukke den eneste mulighed for at udvide de eksisterende stalde.

En placering syd for de eksisterende anlæg er fravalgt pga. det lavtliggende terræn med høj grundvandsstand.

Placeringen af de nye anlæg vurderes som hensigtsmæssige i forhold til både eksisterende bygninger og i forhold til landskabet og visuelt vil det falde naturligt ind i bygningsmassen. Det vurderes, at placeringen i tilknytning til de eksisterende anlæg vil bevirke mindst mulige gener i forhold til landskabet og naboer.

Det vurderes endvidere at udvidelsen af anlægget er nødvendigt for driften af husdyrbruget.

3.4.2 Bilag IV arter

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

De nærmeste registreringer af Bilag IV arter er ca. 450 m sydøst for ejendommen, hvor der er registreret odder samt ca. 1,3 km nordøst for ejendommen hvor der er registreret birkemus.

Det kan ikke udelukkes, at der lever andre bilag IV arter i området, eks. arter af flagermus og markfirben, der er udbredte i Jylland.

I forbindelse med projektet vil der ikke ske ændringer i markdriften og der tages hensyn til beskyttede naturarealer, der grænser op til dyrkningsarealer. Der vil ikke blive fjernet gamle træer el. bygninger ifm. projektet, der kan være levested for flagermus. Tilgroning af naturarealer hvor

birkemus opholder sig kan være en trussel mod birkemusen. En beregning på ammoniakdepositionen til nærmeste registrering af birkemus viser, at der ikke vil ske nogen merdeposition ift. den drift der er på ejendommen i dag.

Det vurderes ikke, at det ansøgte projekt vil forringe eller beskadige yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller andre beskyttede arter.

3.5 Ammoniakemission og -deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gultype i ansøgt drift, nudrift og inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Nærmeste kat 1. natur er et rigkær, der er beliggende i Natura 2000 området Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde, som ligger ca. 9,4 km nordøst for ejendommen.

Der ligger ikke andre landbrugsejendomme med husdyrproduktion inden for den kritiske afstand til kategori 1-natur. Det betyder, at der ikke er kumulation og at kravet til totaldeposition således er på 0,7 kg N/ha. På grund af den store afstand er der ingen risiko for at den planlagte udvidelse vil have en negativ effekt på naturområdet. Afstanden betyder, at der ikke afsættes ikke ammoniak på naturområdet.

Kategori 2-natur

Nærmeste kat. 2-natur er et overdrev, der ligger ca. 1,4 km nordøst for anlægget. Totaldepositionen til naturområdet ligger på 0,2 kg N/ha. Krav til kat. 2-natur er maks. 1 kg N/ha i totaldeposition.

Kategori 3-natur

Nærmeste kat. 3-natur er to moser, der ligger henholdsvis ca. 680 m nordøst for ejendommen samt ca. 995 m sydøst for ejendommen.

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

Merdepositionen til nærmeste kat. 3-natur ligger ml. 0 og 0,3 kg N/ha og overstiger dermed ikke minimumskravet.

Da ammoniakdepositionen overholder afskæringskriterierne for kategori 1 og 2 natur, og da merdepositionen til kategori 3 natur ligger under 1 kg N/ha i merdeposition, så vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil få en negativ effekt på naturarealerne i området.

Det vurderes, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre påvirkninger og bidrag fra andre projekter har skadevirkning på Natura 2000-områderne eller de naturtyper og arter, der forekommer i de internationale naturbeskyttelsesområde, herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

3.6 Lugtemission

Lugtemission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

I Husdyrgodkendelse.dk er der beregnet hvilke afstande, der som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Af figur 4 fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone

samt geneafstanden til samme områder. Den ukorrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning i staldene.

Som det fremgår af figur 4 er lugtgenekriteriet overholdt til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone. Nærmeste nabo er Nørrerad 2 som også er nærmeste samlet bebyggelse og nærmeste byzone er Hviding.

Hvis der er andre husdyrbrug nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v. eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig, vil lugtgenekravet blive forøget, da der i så fald vil være kumulation. Der er ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Nørrerad 2	0	FMK	116,1	116,1	635,8	Ja
 Nørrerad 2	0	NY	335,2	301,7	635,7	Ja
 Hviding Ejerlav, Hviding	0	NY	498,3	498,3	3175,8	Ja

Figur 4. Samlet resultat af lugtberegningen.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for samlet bebyggelse, byzone samt enkelt bolig er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end afstanden mellem staldanlæg og til områdetyperne byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig jf. figur 4.

Lugtberegningerne viser, at geneafstandene overholdes, og det vurderes, at der ikke vil forekomme væsentlige lugtgener fra ejendommen.

Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne og at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj

Husdyrbrugets støjkluder er vakuumpumpe til malkeanlæg og kompressor til nedkøling af mælken. Desuden er der foderanlæg, gyllepumpe samt den daglige brug af traktor og transporter til/fra ejendommen samt kørsel med markmaskiner.

De væsentligste støjkluder er blanding af foder og ensilering. Se tabel 5.

Vakuumpumpen er støjsvag og både den og kompressoren står indendørs.

Brugen af traktor vil normalt foregå i dagtimerne. Dog påregnes der sæsonbestemt arbejde (eks. ensilering og efterårsarbejde i marken), der går ud over dagtimerne.

Der foretages ikke korntørring eller beluftning af korn på husdyrbruget.

Støjklider	Før udvidelse	Efter udvidelse
Malkning og vask af anlæg	3 gange/dag. 6-7 timer /dag	3 gange/dag. 7-8 timer/dag Ca. kl. 02.30–5.00, 11.30-14.00 og 18.30-21.00
Afhentning af mælk	45 min hver anden dag	Ca. 50 min. Tidspunktet varierer. Kan forekomme i aftentimerne
Køling af mælk	Isbank. Kører i døgndrift.	Uændret
Høst og ensilering	Ca. 7 dage.	Ca. 8 dage Kan forekomme hele døgnet i sæsonen
Levering af råvarer	5 gange/måned 30 min/gang	6 gange/måned 30 min/gang ml. kl. 07.00-18.00
Udfodring/foderblanding	1x2 timer/dag i vinterperioden 2x 1 time/dag i sommerperioden	Uændret Kl. 05.00-07.00
Gyllepumpning	Biogas henter gyllen direkte i stalden 3gange/uge	Uændret ml. kl. 05.30-18.00
Gylleudbringning	10-12 dage	Uændret Kan forekomme hele døgnet
Modtage og afhente dyr	2 gange/uge (kvier). 25 min/gang 1 gang/uge (dyr til slagt.) 25 min/gang 1 gange/uge (småkalve)	Uændret, men 30 min/gang Starter ca. Kl. 04.00

Tabel 5 Støjklider samt driftstid for støjklider.

Der vil ikke ske ændring i til og frakørselsforhold fra Høgsbrovej og hovedparten af aktiviteterne på ejendommen vil forsat foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid, dog vil der være aktiviteter som foregår sidst på natten/i de tidlige morgentimer, så som malkning og foderblanding mv.

Gylletanken på Nørrerad 7 bruges kun som buffertank. Adgangsvejen hertil vil være uændret.

Det vurderes, at støjbilledet fra ejendommen ikke vil ændres væsentligt og forventes ikke at blive et problem for de omkringboende som følge af den store afstand til naboer. Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere de omkringboende.

3.7.2 Støv

Den største kilde til støvgenerne skønnes at være interne transporter, håndtering af foder, herunder indblæsning af foderstof til silo og aflevering af kraftfoder i foderlade på Høgsbrovej 4.

Foder til dyrene opbevares i umiddelbar nærhed af staldene på Høgsbrovej 4.

Med hensyn til støvgener forventes der ikke væsentlige problemer efter udvidelsen. Ansøger henviser til god landmandspraksis, og til at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at produktionen forsat ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

3.7.3 Lys

Udvendig belysning består af spotbelysning på gavlfacader mod nord. Spottene lyser nedad og ikke ud i landskabet.

Den daglige lysperiode for køerne er 14-16 timer. I malkestalden og behandlingsboksene er lysperioden 8 timer. Den daglige lysperiode ved kvierne er 12-16 timer. På fodergangen, hvilearealet, opsamlingspladsen samt i servicerummet er lysintensiteten 100 lux. I malkestalden og behandlingsboksene er lysintensiteten 200 lux.

Udendørs er der placeret lyskilder ved gavlene af maskinladen, ungdyr- og kostalden. Det er sensorbelysning.

Det vurderes at der p.g.a. afstanden til nærmeste nabo, ikke vil være naboer der kan være væsentligt generet af lyset. For at nedbringe energiforbruget er der etableret intelligent belysning i staldene.

3.7.4 Skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter behov. Der benyttes fluemiddel ca. 1 gang pr. måned og efter behov til bekæmpelse af fluer. For at undgå fluegener foretages der også hyppig udmugning hos småkalve.

Udenomsarealer holdes i rydelig stand, således at mulighed for rottetilhold og rottegener for omgivelserne minimeres. Husdyrbruget er tilmeldt den kommunale rottebekæmpelsesordning.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften forsat ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

3.7.5 Transporter

Der er driftsmæssig til- og frakørsel fra Høgsbrovej, hvor der er 3 indkørsler. Vejen anvendes mest til landbrugstransporter. Der er kun ganske få beboelser ved vejen.

Tunge transporter sker typisk i tidsrummet 07.00-18.00 på hverdage. Afhentning af mælk kan foregå på alle tidspunkter af døgnet og kørsel med gylle og ensilering kan også forekomme på øvrige tidspunkter, men fortages i sæsonen.

I ansøgt drift vil der været et lidt øget transportbehov til og fra husdyrbruget. Antallet af transporter før og efter udvidelse fremgår af Tabel 6 nedenfor.

Transport af	Nudrift/år	Ansøgt drift/år
Indkøbt foder	60	72
Grovfoder	1.000	1.200
Brændstof	35	Uændret
Ind- og udlevering af dyr	208	Uændret
Afhentning af døde dyr	18	Uændret
Husdyrgødning	400	Uændret
Mælketransporter	183	Uændret
I alt	Ca. 1.904 transporter	Ca. 2.116 transporter

Tabel 6: Det skønnede antal transporter

Selv om husdyrbruget udvides/ændres, forventes antallet af transporter til og fra ejendommen ikke at stige mærkbart, da der i de fleste tilfælde vil medbringes større mængder pr. transport. Der er kun antallet af transporter med foder der forventes at stige. Samlet forventes antallet af transporter at stige med ca. 11 % ift. det niveau der er i dag.

Det øgede antal transporter vurderes ikke at være til væsentligt gene for naboerne. Transporterne vil ikke adskille sig fra øvrige tunge transporter på landevejene. Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transporter.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

Olie- og kemikalieaffald

Der er fuld service på maskiner ved lokal maskinforhandler, og der opbevares derfor ingen olierester på ejendommen.

Maskinstationen står for sprøjtning af arealer og der opbevares derfor ikke sprøjtemidler på ejendommen.

Medicinrester opbevares i aflåst rum og bortskaffes til dyrlæge.

Fast affald

Affaldet opbevares i container. Der er opstillet en container på ensilagepladsen til plastic til genbrug. Jern afleveres til skrothandler. Glas og lignende afleveres til renovationsafdelingen.

Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA. Afhentning af døde dyr sker efter behov og med dags varsel.

Døde dyr placeres på areal hævet lidt over terræn og overdækkes med kadaverkappe. Døde dyr placeres ved beplantning ml. Høgsbrovej og den eksisterende rundbuehal.

Husdyrgødning

Opbevaring af gylle sker i godkendte gylletanke. Gylletankene inspiceres løbende for tæt flydelag og ved tømning for utætheder mv. Den eksisterende gylletank er ikke beliggende i risikoområde og der udføres løbende 10 års beholderkontrol. Den ansøgte gylletank samt buffertanken på Nørrerad 7 er/vil være beliggende inden for 100 m fra vandløb, så her er der krav om 5 års beholderkontrol. Beholderne tømmes med selvsugende gyllevogn og risikoen for spild er derved minimal.

Dybstrøelse samt gylle afhentes direkte fra stalden og køres til biogas. En mindre mængde af dybstrøelsen samt foderrester opbevares midlertidigt på møddingspladsen ved plansiloen. Møddingspladsen overholder krav til opbevaring og der er afløb til gyllesystemet, så der vil heller ikke her være risiko for forurening af vandmiljøet.

Der sker ikke ændringer med hensyn til opbevaring, håndtering eller bortskaffelse af affald. Samlet vurderes det, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

3.8.1 Spildevand

Spildevand fra produktionen består af rengøringsvand fra vask af malkeanlæg, mælketank, maskiner og stald. Hertil kommer møddingssaft – i alt 675 m³.

Eventuel vask af maskiner foregår på befæstet areal med afløb til gyllebeholderen. Der foregår ikke tankning af marksprøjte på ejendommen. Marksprøjten vaskes i marken. Spildevandet ledes til gyllebeholder og er indregnet i opbevaringskapaciteten.

Restvandet - vand fra plansiloerne og kørearealerne ved plansiloerne – i alt ca. 4200 m³ - ledes via opsamlingsbrønd til udsprinkling. Restvandet kan også ledes til gyllesystem.

Overfladevand fra tage på staldbygninger og øvrige kørearealer, hvor der ikke forekommer spild af husdyrgødning eller ensilage, ledes enten til grøfter, der har udløb i Rejsby Å eller ud på jordoverfladen.

Der er ikke toilet og bad i stalden, og dermed ingen sanitært spildevand herfra.

Det vurderes, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig til at rumme den mængde overfladevand som opsamles.

Samlet vurderes det, at håndteringen af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

3.8.2 Olie- og kemikalier

Der opbevares ikke kemikalier på husdyrbruget, da maskinstation står for sprøjtning af arealer.

Dieselolie opbevares i én godkendt dieseltank, der rummer 5.900 liter. Tanken er fra 2012 og står på Nørrerad 7. Dieseltanken står indendørs på betongulv uden afløb.

Der opbevares heller ikke smøre- og hydraulikolie på ejendommen, da der er fuld service på maskiner.

Tønder Kommune har i forbindelse med tilsyn vurderet at olie opbevares på forsvarlig vis, så der ikke opstår risiko for forurening af jord, vand og luft.

3.8.3 Vand- og energiforbrug

Ejendommen har egen boring. Hovedparten af vandforbruget går til drikkevand til dyrene. Herudover er der et forbrug af vand til vask af malkestald og maskiner. Der er ingen markvandsboringer tilknyttet husdyrbruget.

Som følge af, at der kommer et lidt større produktionsareal og flere dyr i ansøgt drift vil vandforbruget, hovedsageligt drikkevandsforbruget, stige forholdsmæssigt.

Vandbesparende foranstaltninger

Da Høgsbrovej 4 er et kvægbrug vaskes staldene meget sjældent, men maskinerne vaskes med højtryksrensere.

Drikkekarrene vaskes i gennemsnit 2 gange om ugen, hvor der også bliver tjekket om der er lækager. Der anvendes flydere i drikkekarrene.

Der foretages endvidere en årlig gennemskylning af vandrørene for at holde et konstant tryk, og eventuelle lækager blive opdaget og repareret hurtigt ved de daglige tjek i staldene.

Der genbruges vand fra mælkekøling til drikkevand.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	260.000 kWh	Anslået 300.000 kWh
Dieselolie	85.000 l	100.000 l
Vandforbrug	Anslået 11.700 kbm	Anslået 13.000 kbm

Tabel 7 Skønnet vand- og energiforbrug

Der anvendes el til belysning, malkemaskiner, køletank mv. og der anvendes diesel til maskiner.

Energibesparende foranstaltninger

Da Høgsbrovej 4 er et kvægbrug, vil der ikke være nogen ventilatorer til styring af temperatur og klima. Der anvendes alene naturlig ventilation både i den eksisterende kostald og i de nye stalde, hvilket er energibesparende. Det opvarmede kølevand fra mælkekøling bruges som drikkevand til dyrene.

LED belysning i staldene.

Der er frekvensstyring på vakuumpumpe og vandboringen.

Det vurderes, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes også at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

3.8.4 Foder

Foder opbevares i udendørs silo og foderlade. På grund af den forholdsvis store afstand til naboer vurderer ansøger, at der ikke vil være støvgener for omgivelserne.

På ejendommen udtages analyser af grovfoderet til optimering af foderplanen. Der udarbejdes herefter i samarbejde med en konsulent foderplaner afpasset grovfoderets sammensætning og tilpasset dyrenes behov. Den aktuelle mælkeydelse anvendes til foderoptimeringen.

Det vurderes, at de tiltag, der praktiseres mht. opbevaring og håndtering af foder og ensilage er med til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af miljøet og omgivelserne, samt at BAT bliver opfyldt i forhold til fodring.

3.9 BAT-Ammoniakemission

BAT-kravet er overholdt uden ekstra tiltag. Det samlede BAT-krav er beregnet til 5.809 kg NH₃ og den faktiske emission vil ligeledes være på 5.809 kg NH₃. Se tabel 8.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4607	1203	5809
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4607	1203	5809
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 8 BAT-beregning

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og renoverede staldafsnit.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
1 Kostald Nord	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
1 Kostald Nord	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
1 Kostald Nord	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
2 Kalvestald	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
3 Kostald Syd	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
3 Kostald Syd	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
3 Kostald Syd	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
3 Kostald Syd	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
4 Kviestald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
4 Kviestald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
5 Kalvestald flytbar NY	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Tabel 9 Forudsætning for BAT-beregning.

BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

BAT kravet opfyldes ved anvendelse af såkaldt miljøgulv- dvs. fastdrænet gulv i en del af 1. Kostald nord og 3. kostald syd.

For kvægstalde er den eneste godkendte miljøteknologi til reduktion af ammoniak fra stalden, gylleforsuring, som kan anvendes i stalde med ringkanal el. bagskylskanal. Gylleforsuring er fravalgt, da der ikke er gulvtyper med ringkanal el. bagskylskanal på ejendommen.

Fast overdækning på gylletanke er fravalgt, da BAT-kravet er overholdt uden yderligere tiltag.

Da BAT-niveauet overholdes, vurderes det at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Ejendommen ligger i et område med drikkevandsinteresser, men uden for nitratfølsomt indvindingsområde.

Da stalde, gyllerør, forbeholdere og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Der ansøges om at opføre en gylletank samt en plansilo samt at der opstilles en flytbar hyttte. Der vil ikke forekomme terrænændringer og flytning af større mængder jord ifm. projektet.

Dyrkning af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler. Der henvises til beskrivelsen af vandbesparende tiltag under afsnit 3.8.3 om bedste tilgængelige teknik.

Affald og reststoffer opbevares, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Tømning af gyllebeholdere foregår med sugekran. Opbevaring og håndtering af olieprodukter og kemikalier sker på forsvarlig vis. Håndtering af olieprodukter sker på fast bund med mulighed for opsamling af spild.

Samlet vurderes det, at produktionen sker på forsvarlig vis, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

3.12 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Risikoen ved antibiotikaresistens og mulig smitte fra husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget på Høgsbrovej 4 eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

3.13 Alternative løsninger

Der er afsøgt alternative placeringer, se beskrivelse i afsnit 3.4.1.

3.14 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplistede faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.15 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholder eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådanne situationer skal håndteres. Beredskabsplanen vil blive opdateret løbende ifm. med ændringer på ejendommen.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie, kemikalier eller lignende.

3.16 Oplysninger om konsulenten

Lene Egtved Andersen, Miljøkonsulent, KHL, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding.

4. Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne samt indretning og drift af ejendommen, vurderes det, at projektet kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.